

การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

A Study on Problems and Solution of Guidelines on Guidance Administration in School Bangkok Metropolis

ทิวาวรรณ สุวานิช (Tiawwan Suwanicho) *

Received: January 24, 2021

Revised: March 30, 2021

Accepted: June 20, 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 3) ศึกษาผลการดำเนินงานตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารการจัดบริการแนะแนว 5 บริการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล บริการติดตามผลและวิจัยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 204 คน 2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน และ 3) แบบสอบถาม สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติหลังจากที่โรงเรียนได้นำแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานครไปใช้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารหรือครูในเครือข่ายโรงเรียนที่ 52 จำนวน 125 คน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 1.12) โดยบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 1.12) ส่วนบริการสนเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 1.22) 2. การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ 3) การศึกษาผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.65) โดยบริการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.62) ส่วนบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.71)

คำหลัก: ปัญหาการบริหารงานแนะแนว, บริการแนะแนว 5 บริการ

Abstract

The purposes of this research were to study the problems of guidance administration in schools under Bangkok Metropolis, to explore the suitability and possibility of the solution guidelines, and to investigate the effectiveness of the

¹ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดเวฬุวนารามสังกัด กรุงเทพมหานคร
Director, Wat Weluwanaram School

guidelines in guidance administration. The instruments of the study consisted of a questionnaire surveying problems on guidance administration in 5 services offering in schools under Bangkok Metropolis: data collection of individual students, data information, student guidance, student placement, and follow-up and appraisal. The questionnaire was also used to explore the opinion of the sample groups in regard to the effectiveness of the solution guidelines of guidance administration. The first sample group of the study consisted of 204 people including both administrators and teachers who were responsible for giving guidance in schools under Bangkok Metropolis. The second sample group comprised 12 experts participating in focus group discussion. The third sample group consisted of 125 administrators or teachers in the school cluster No. 52. Statistics used for data analysis were average, standard deviation, and content analysis. Results of the study showed the following: 1) Problems on guidance administration in schools under Bangkok Metropolis were at a high level ($\bar{X} = 3.53$, S.D.= 1.12), with data collection of individual students service rating the highest ($\bar{X} = 3.74$, S.D. =1.12), while data information service rating the lowest ($\bar{X} = 3.26$, S.D.=1.22). 2) The suitability and possibility of the solution guidelines are positive and feasible. 3) The achievement of the solution guidelines on guidance administration in schools under Bangkok Metropolis was at a high level ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.65). The service of follow-up and appraisal rated the highest ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.62) while data collection of individual students rated the lowest ($\bar{X} = 4.14$, S.D. =0.71).

Keywords: Problems on guidance administration, Guidance service

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กและเยาวชนนับว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าอย่างยิ่งของประเทศชาติเนื่องจากเด็กและเยาวชนจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยมีการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน แต่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ภายใต้สภาพปัญหาสังคมในปัจจุบันพบว่าแนวโน้มสถานการณ์และปัญหาที่เกี่ยวกับเด็ก และเยาวชนมีข้อน่าห่วงใยหลายประการ บทสรุปหนึ่งที่น่าสนใจและมีการหยิบยกขึ้นมาพิจารณา คือ ปัญหาครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง ทะเลาะวิวาทในครอบครัว การขาดสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวทำให้บ้านเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาและเป็นปรากฏการณ์แรกๆที่ผลักดันเด็กที่มีปัญหาออกจากบ้านไปยังโรงเรียนแน่นอนว่าเด็กเหล่านี้มักมีผลการเรียนไม่ดีนัก หากโรงเรียนมุ่งแต่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยมีเด็กดีเป็นตัวชี้วัดและละเลยเด็กที่มีปัญหานี้ โรงเรียนก็จะเป็นแหล่งที่ซ้ำเติมให้เด็กพวกนี้ไม่มีที่ยืนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนเท่ากับว่าโรงเรียนเป็นปรากฏการณ์ที่สองที่ผลักดันเขาออกไปหาที่ยืนนอกโรงเรียนการโดดเรียนไปจับกลุ่มมั่วสุมตามบ้านเพื่อน ร้านเกม เสพยาเสพติด ฐัฐสาวและก่อเหตุรุนแรง หากโรงเรียนหาที่ยืนให้กับเด็กเหล่านี้ได้ การออกไปกระทำความผิดเพื่อสร้างความสำคัญให้กับตัวเองย่อมน้อยลงหรือหมดไปได้ (มดิชน, 2558)

วิธีการที่จะช่วยสถาบันการศึกษาให้ได้แสดงบทบาทหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยการแนะแนวเข้ามาเป็นหลักในการดำเนินการเพราะการแนะแนวนับว่ามีความสำคัญต่อการช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนเป็นอย่างยิ่งดังที่ สกล วรเจริญศรี (2556, หน้า 22-25) ได้กล่าวว่า บริการแนะแนวมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากการบริการแนะแนวจะจัดขึ้นเพื่อการป้องกัน แก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาบุคคลให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตลอดจนการปลูกฝังค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนแล้ว สาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้องมีบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียนเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในสังคมหลาย ๆ ด้าน การขาดแคลนครูแนะแนวทำให้ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนต้องมีความรู้ความ

เข้าใจงานแนะแนวเพื่อช่วยดูแลนักเรียน ประกอบกับหลักสูตรที่มีความหลากหลายมากขึ้น นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการแนะแนวจากครู รวมทั้งความซับซ้อนของสังคม (Complex society) ส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความยุ่งยากและมีอุปสรรคต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจึงจำเป็นต้องมีทักษะต่าง ๆ ในการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่ซับซ้อนได้อย่างมีความสุข และสถานการณ์ของครอบครัว (Family situation) ที่พ่อแม่ผู้ปกครองขาดความใกล้ชิด และขาดการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนอาจประสบปัญหาต่าง ๆ ขึ้นได้ งานแนะแนวเป็นบริการที่ช่วยสนับสนุนและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม (Social vaccine) ให้กับนักเรียนได้บรรเทาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่มีความรับผิดชอบต่อการสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชน โดยมีสำนักงานการศึกษาที่มีหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาเด็กที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร สภาพเด็กนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ต่างจากเด็กที่อยู่ในสถานศึกษาเอกชนและของกระทรวงศึกษาธิการ เพราะเด็กเหล่านี้มาจากครอบครัวฐานะตั้งแต่ปานกลางจนถึงยากจนหาเข้ากินค่าขาดการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร ครอบครัวแตกแยก ยากจน พ่อแม่ขาดการศึกษา และเป็นสิ่งที่ฝังใจในการที่ลูกระบายความในใจไม่ได้ โดยเฉพาะมีบางครอบครัวมีสภาพที่พ่อแม่ทะเลาะตบตีกันทุกวัน สาเหตุรองลงมาคือ ตัวเด็กเองโดยการเลียนแบบจากทีวี เด็กอยากเรียนอยากรู้เลียนแบบโดยได้ประสบการณ์จากรุ่นพี่และเพื่อน รวมทั้งการมีความผิดปกติของร่างกาย สติปัญญา การตัดสินใจต่ำทำให้เกิดปมด้อยหรือถูกเพื่อนล้อเลียน นอกจากนี้ยังมาจากสภาพแวดล้อมบ้านชุมชนที่เสื่อมโทรม เต็มไปด้วยอบายมุข และโรงเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนทำให้เด็กเบื่อครู เบื่อโรงเรียน และกฎระเบียบของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารทุกระดับควรเห็นความสำคัญของเด็กในเรื่องนี้ และให้โอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานทั้งงบประมาณบุคคล โดยเฉพาะบุคลากรในระดับโรงเรียนควรได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะและวิสัยทัศน์ต่อเรื่องนี้ให้มาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556, ออนไลน์)

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ดังได้กล่าวข้างต้นจะเห็นว่าการบริหารงานแนะแนวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2554, หน้า 53-54) กล่าวว่าการทำงานแนะแนวมีขอบข่าย 5 บริการ ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนที่ได้ผลต้องจัดให้มีงานบริการต่าง ๆ ครบถ้วนทั้ง 5 บริการ คือ บริการสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการวิจัยและติดตามผล และจากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนพบว่ามีปัญหาหลายประการ สมพร วงศ์ฐริน (2555, หน้า 46-51) ได้สรุปปัญหาที่พบในการบริหารงานแนะแนวไว้ เช่น ไม่มีการสำรวจปัญหาและความต้องการของนักเรียนของสถานศึกษาที่เป็นข้อมูลการจัดทำแผนงานและโครงการแนะแนว ครูทุกคนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานแนะแนวแต่ต้องทำหน้าที่แนะแนวและให้คำปรึกษา ครูขาดทักษะความรู้ ขาดงบประมาณ ขาดความร่วมมือ ขาดการสรุปและประเมินผลการดำเนินงานแนะแนว ฯลฯ สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนว ปทุม มหาปราบ (2557, หน้า 65-67) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการศึกษาพบแนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญ เช่น กำหนดจัดให้มีการประชุมสรุปปัญหาและอุปสรรคร่วมกัน สรุป รายงานผล การจัดบริการสารสนเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยจะสามารถสะท้อนปัญหาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ต่อไป เพื่อให้นักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกคนจะได้รับการดูแล

ช่วยเหลือ ให้ดำรงตนอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร แยกตามขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. ชั้นศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 438 คน
2. ชั้นศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน
3. ชั้นศึกษาผลการดำเนินงานตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในเครือข่ายโรงเรียนที่ 52 จำนวน 183 คน

กลุ่มตัวอย่าง แยกตามขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. ชั้นศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 204 คนได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)
2. ชั้นศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้ให้ข้อมูล มีคุณสมบัติเป็นผู้ชำนาญการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานโรงเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีความสนใจในการบริหารงานแนะแนวมีผลงานด้านการบริหารงานแนะแนว จำนวน 12 คน

3. ชั้นศึกษาผลการดำเนินงานตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารและครูเครือข่ายโรงเรียนที่ 52 จำนวน 125 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะ แนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่ ปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนวของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน

2. การตรวจสอบความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงาน แนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discustion)จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน

3. การศึกษาผลการดำเนินงานตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างเป็นประเด็นคำถาม แบ่งตามเนื้อหาของการจัดบริการแนะแนว 5 บริการ รวมจำนวน 74 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC อยู่ ระหว่าง 0.80-1 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)ของครอ

นบาค (Conbach's Coefficient) ผลการวิเคราะห์ ทดลองใช้แบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = .9211

2. การตรวจสอบความเหมาะสมและความ เป็นไปได้ของแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานแฉะ แฉะในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครผู้วิจัยวิเคราะห์ ปัญหาการบริหารงานแฉะแฉะจากแบบสอบถาม ปัญหาการบริหารงานแฉะแฉะในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร นำข้อที่มีปัญหาอยู่ในลำดับที่ 1 ของ แต่ละบริการมากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหโดย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในจัดทำแนวทางการ แก้ไขปัญหา ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหจำนวน 33 รายการ ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแฉะแฉะ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครด้วยวิธีการสนทนา กลุ่ม (Focus Group Discussion)จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน นำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไข สรุป และจัดทำเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงาน แฉะแฉะในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. การศึกษาผลการดำเนินงานตามแนวทางการ แก้ไขปัญหาการบริหารงานแฉะแฉะในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำประเด็นแนวทางการแก้ไข ปัญหาการบริหารงานแฉะแฉะของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร มาวิเคราะห์ผลสำเร็จที่เกิดจากการ ปฏิบัติตามแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยต่าง ๆ มาประกอบ และนำมาตั้งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ ผลสำเร็จที่เกิดจากการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแฉะ แฉะในบริการต่าง ๆ จำนวน 36 ข้อ ตรวจสอบความ เทียบตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลการตรวจสอบค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามตามข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไป หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้ กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (Conbach's Coefficient) ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ความเหมาะสมแบบสอบถามทั้งฉบับ = .9525

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ของขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานแฉะแฉะใน 2 ทาง คือ จัดส่ง ทางไปรษณีย์และจัดส่งด้วยตนเอง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัย ออกหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมสนทนา กลุ่ม เพื่อตรวจสอบแนวทางการแก้ไขปัญหาการ บริหารงานแฉะแฉะของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ด้วยตนเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัย ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถาน ศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 52 ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 125 คน และ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานแฉะแฉะในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาบริการ 5 บริการ พบว่า บริการรวบรวม ข้อมูลรายนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.74, S.D. = 1.12$) อยู่ในระดับมาก ส่วนบริการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บริการสนเทศ ($\bar{X} = 3.26, S.D. = 1.22$) อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 5 บริการ พบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานแฉะแฉะด้านบริการ รวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล พบว่าข้อที่มีปัญหา มากที่สุดคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนครอบคลุม และมีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ตามแผนที่กำหนด ($\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.82$) รองลงมาคือ การวิเคราะห์ และวินิจฉัยข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมเพื่อช่วยให้ครูรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.86$) 2)

ปัญหาการบริหารงานแนะแนวด้านบริการสนเทศ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดบริการสนเทศ มีความหลากหลายและน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.86$) รองลงมา คือ การให้ความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จัดนิทรรศการ จัดป้ายนิเทศ จุลสาร แผ่นพับ วิดีทัศน์ ฯลฯ ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.95$) 3) ปัญหาการบริหารงานแนะแนวด้านบริการให้คำปรึกษา พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.92$) รองลงมา คือ การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนมาร่วมกันพิจารณาเพื่อให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.95$) 4) ปัญหาการบริหารงานแนะแนวด้านบริการจัดวางตัวบุคคล พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกวิชาเรียน /ชมรมตามความสนใจ ความสามารถหรือความถนัด ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.98$) รองลงมา คือ การประเมินผลการดำเนินงานตามกิจกรรมด้านการจัดบริการจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 1.02$) 5) ปัญหาการบริหารงานแนะแนวด้านบริการติดตามผลและวิจัย พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ การติดตามผลการแก้ปัญหาช่วยเหลือหรือพัฒนานักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่หลังจากได้รับบริการ ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.88$) รองลงมา คือ การรายงานปัญหา และผลการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่หลังจากได้รับบริการ ($\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.89$)

2. การตรวจสอบแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 37 รายการ

3. การศึกษาผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รายด้านทั้ง 5 บริการ พบว่า มีปัญหาดังนี้

3.1 บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนครอบคลุมและมีรายละเอียดครบถ้วน สมบูรณ์ตามแผนที่กำหนด แนวทางการแก้ไขปัญหามี

ดังนี้ 1) ผู้บริหารประชุมสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ครบถ้วน 2) แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลของแต่ละสายชั้น 3) คณะกรรมการประชุมเพื่อร่วมกันจัดทำ/สร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่หลากหลายเพื่อให้ครอบคลุมสารสนเทศของนักเรียนครบทุกด้าน 4) คณะกรรมการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้ชัดเจน 5) คณะกรรมการชี้แจงแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้ครูเข้าใจ 6) ผู้บริหารนิเทศ กำกับกับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 7) ประเมินผลการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

3.2 บริการสนเทศ ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การจัดบริการด้านสนเทศมีความหลากหลายและน่าสนใจ แนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้ 1) ผู้บริหารพัฒนาครูเพื่อให้ครูเห็นความสำคัญและมีความรู้ความสามารถในการจัดบริการสนเทศ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจัดบริการสนเทศ 3) คณะกรรมการประชุมร่วมวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานเพื่อจัดบริการสนเทศให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ 4) คณะกรรมการจัดทำโครงการ กิจกรรม ปฏิทินปฏิบัติงานด้านบริการสนเทศ 5) ประชุมครูเพื่อร่วมดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรม ตามกำหนดการในปฏิทินปฏิบัติงาน 6) ผู้บริหารอำนวยความสะดวกทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ การประสานงาน การจัดสรรเวลา ฯลฯ 7) ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 8) การประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานตามผลการประเมิน

3.3 บริการให้คำปรึกษา ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม แนวทางการแก้ไขปัญหามีดังนี้ 1) ผู้บริหารประชุมครูสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 2) ผู้บริหารพัฒนาครู เช่น การเชิญวิทยากร การให้ศึกษาเอกสาร ฯลฯ เพื่อให้ครูทุกคนมีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเบื้องต้น 3) การส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาที่ครูประจำชั้นคัดกรองแล้วมาให้ครูแนะแนวเพื่อให้คำปรึกษา 4) การจัดหาห้อง/สถานที่สำหรับให้คำปรึกษาอย่างเป็นสัดส่วน

จัดทำตารางการใช้ห้องและประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนทราบ 5) การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 6) สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนโดยเฉพาะครูแนะแนว 7) ผู้บริหารนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 8) ประชุมเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการให้คำปรึกษาต่อไป

3.4 บริการจัดวางตัวบุคคล ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเรียน/ชมรมตามความสนใจ ความสามารถหรือความถนัด แนวทางแก้ไขปัญหามีดังนี้ 1) ผู้บริหารประชุมครูเพื่อให้ครูเห็นความสำคัญของการให้การช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเรียน / ชมรมตามความสนใจ ความสามารถหรือ ความถนัดของนักเรียน 2) ครูประชุมนักเรียนเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน / ชมรมตามความสนใจ ความถนัดความสามารถของตนเอง 3) ครูให้คำแนะนำนักเรียนในการเลือกวิชาเรียน / ชมรม 4) ครูสำรวจความต้องการในการเลือกวิชาเรียน / ชมรมของนักเรียน 5) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองต่อความต้องการของนักเรียน เช่น การเปิดเรียนวิชาเลือกเสรี หรือ ชมรม 6) ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ผู้ปกครองภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นที่ปรึกษาชมรมหรือเป็นวิทยากรให้นักเรียน 7) ประเมินผลการดำเนินงานและพัฒนาการดำเนินงาน

3.5 บริการติดตามผลบุคคล ประเด็นปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การติดตามผลการแก้ปัญหาช่วยเหลือหรือพัฒนานักเรียนที่ออกกลางคันหรือนักเรียนที่จบการศึกษาหลังจากได้รับบริการ แนวทางการแก้ไขปัญหามีดังนี้ 1) พัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้มีความครอบคลุมข้อมูลต่างๆ ของนักเรียนเพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ทันทั้งที่ในการติดตามนักเรียน 2) ครูประจำชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไว้ให้ครบทุกคน เพื่อใช้ในการติดตามนักเรียนในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา 3) ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและร่วมกันให้ความช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา 4) ประสานความร่วมมือจากเพื่อนนักเรียนในการให้ข้อมูลติดตาม 5) ครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียน 6) ครูประจำชั้นจัดทำข้อมูล

นักเรียนให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน จัดเก็บเป็นระบบสามารถนำมาใช้ได้รวดเร็วทันเหตุการณ์ 7) จัดทำสารสนเทศบริการติดตามผลอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีข้อมูลที่สำคัญของนักเรียน

4. ผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแนวทางการแก้ไขปัญหามหาการภารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริการติดตามผลและวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.62) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.71)

อภิปรายผล

การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหามหาการภารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำสาระที่สำคัญมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล 2) บริการจัดวางตัวบุคคล 3) บริการติดตามผลและวิจัย ส่วนบริการให้คำปรึกษาและบริการสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานแนะแนวขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักจิตวิทยาการแนะแนว ดังที่เพสลีย์ และบอร์เดอร์ส (Paisley; & Borders, 1995, pp.150-153) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการแนะแนวในโรงเรียน โดยทำการศึกษา 1) การพัฒนารูปแบบของการพัฒนาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน 2) มาตรฐานของการฝึกอบรมและการให้รางวัล 3) ใบประกาศ 4) แนวโน้มในอนาคต และ 5) ปัญหาของการแนะแนวในโรงเรียน สามารถสรุปได้ว่างานแนะแนวเป็นความท้าทายหลักของครูแนะแนวของโรงเรียน ซึ่งต้องใช้ความรู้ทักษะที่มีอยู่เพื่อแก้ไขปัญหาและความท้าทายในแต่ละวัน จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพในการวางแผนการดำเนินงานอย่างสร้างสรรค์ในวันถัดไป

สอดคล้องกับงานวิจัยของนิพัทธ์ วงษ์ปัน และอุบล เลี้ยววาริณ (2558: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานแนะแนวโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร- สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า สภาพการบริหารงานแนะแนวมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแนะแนวที่ไม่ชัดเจน บุคลากร มีส่วนร่วมค่อนข้างน้อยในการกำหนด วัตถุประสงค์ การวางตัวบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไม่ เหมาะสม การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในงานแนะ แนวน้อยเกินไป ขาดการประสานงานและประชุมชี้แจง ถึงความสำคัญ ทุกฝ่ายไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนด รูปแบบ วิธีการและเครื่องมือสำหรับการประเมินผล งาน การประชาสัมพันธ์กิจกรรมแนะแนวให้บุคลากร เห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือน้อย ไม่ต่อเนื่อง การให้กำลังใจครูแนะแนวในการปฏิบัติงานน้อยไป ไม่ เปิดโอกาสให้ครูแนะแนวได้แสดงความคิดเห็นและไม่ ส่งเสริมให้ครูแนะแนวได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการดำเนินงานตามแนวทางการแก้ไข ปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีผลสำเร็จที่เกิดจากการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ดังนี้ 1) บริการ ติดตามผลและวิจัย มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด 2) บริการจัดวางตัวบุคคล 3) บริการให้คำปรึกษา 4) บริการสนเทศ และ 5) บริการรวบรวมข้อมูลนักเรียน รายบุคคล มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก การที่ผลการวิจัย ปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการดำเนินงานแก้ไข ปัญหาการบริหารงานแนะแนวนั้น ผู้วิจัยได้ใช้หลักการ บริหารจัดการแนะแนวและการบริหารงานแนะแนวใน สถานศึกษามาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และ ระบบการบริหารของหน่วยงานต้นสังกัดที่ต้องให้ โรงเรียนต้องรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นปี การศึกษา ทำให้บริการติดตามผลและวิจัยเป็นงาน บังคับที่โรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลในการ รายงานเมื่อสิ้นปีการศึกษา ส่วนบริการรวบรวมข้อมูล ที่อยู่ในลำดับสุดท้ายนั้นอาจเป็นเพราะครูมีการทำ เอกสารประจำห้องเรียนซึ่งมีข้อมูลนักเรียนที่สามารถ นำมาใช้ในการวัดผลประเมินผลได้แล้ว ทำให้ขาด ความตระหนักในการจัดทำบริการรวบรวมข้อมูล รายบุคคล ซึ่งแท้จริงเป็นบริการที่มีความสำคัญมากที่ ครูจำเป็นต้องวิเคราะห์ให้ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อวาง

แผนการสอน หรือพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามศักยภาพ ของผู้เรียนแต่ละคน จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องตระหนักและแก้ไขในประเด็นนี้ สอดคล้องกับนิรันดร์ จุลทรัพย์ (2554, หน้า 281-282) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการแนะแนวในสถานศึกษา นอกจากจะต้องมีการจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จำเป็นต้องศึกษาหลักเกณฑ์เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการ บริหารจัดการแนะแนวด้วยคือ 1) ผู้บริหารจะต้องมี ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่ายของบริการ แนะแนวอย่างดี โดยจะต้องเป็นผู้นำการดำเนินงาน และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับจัด กิจกรรม และรับผิดชอบที่จะช่วยพัฒนาการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 2) ความมุ่งหมาย และ นโยบายของงานแนะแนวจะต้องสอดคล้องกับนโยบาย และปณิธานของสถานศึกษา 3) บุคลากรทุก ๆ ฝ่ายใน สถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของบริการ แนะแนวและบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่องานแนะแนว พร้อมที่จะให้ความร่วมมือตลอดเวลา ดังนั้นการริเริ่ม โครงการแนะแนวจะต้องให้บุคลากรในสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานด้วย 4) บริการแนะ แนวจะต้องจัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน นิสิต นักศึกษาได้ทุกคนและทุกระดับชั้น 5) บริการแนะแนว จะต้องสามารถเชื่อมโยงและให้การสนับสนุนงาน บริการด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น บริการ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านหอพักและงานทะเบียน เป็นต้น 6) การคัดเลือกบุคลากรที่จะมาช่วยรับผิดชอบ งานแนะแนวจะต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เช่น ด้านความรู้ คุณสมบัติพื้นฐาน ส่วนตัวและประสบการณ์ในการทำงาน เป็นต้น 7) มี การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของ บุคลากรที่มาร่วมรับผิดชอบงานแนะแนวไว้ชัดเจน 8) แต่ละสถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างสายการ บริหารงานแนะแนวของตนเองเพื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา 9) มีการติดต่อ ประสานงานกับบุคลากรหน่วยงานและสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อขอความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือ นักเรียนนิสิตนักศึกษาต่อไป 10) จะต้องมีการ ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรนักเรียน นิสิตนักศึกษาใน สถานศึกษาผู้ปกครองและบุคคลภายนอกได้รู้จัก

เข้าใจ และทราบความเคลื่อนไหวของงานบริการแนะแนว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก 3 ด้านคือ 1) ด้านการรวบรวมข้อมูลนักเรียน 2) ด้านการจัดวางตัวบุคคลและด้านบริการติดตามผล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปของกรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญและจริงจังต่อการแก้ปัญหาเรื่องการจัดการแนะแนวในสถานศึกษาให้มากขึ้น เนื่องจากการแนะแนวมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันที่นักเรียนต้องได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่นำแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครไปทดลองใช้มีผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้ 1) สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ควรนำแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ไปให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปฏิบัติในโรงเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริงกับนักเรียนต่อไป 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้มีการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครให้เข้าใจและนำแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวไปทดลองใช้ในสถานศึกษา เพื่อจะได้นำผลมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น 3) ครูแนะแนวหรือครูประจำชั้นทุกคนควรตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนและควรนำแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลของการนำแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวไปใช้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในโรงเรียนอื่น ๆ เพิ่มเติม

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านบริการรวบรวมข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- นิพิฐพนธ์ วงษ์ปัน และอุบล เลี้ยววาริณ. (2558). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร นบุรีเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2554). การแนะแนวเบื้องต้น. สงขลา: บริษัทนำคิดปโมษณา จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ปทุม มหาปราบ. (2557). การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พักรบ อำนวยผล. (2552). การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- มดิชนรายวัน. (2558). “กระทาะปัญหานักเรียนนักลอง”.
- สกล วรเจริญศรี. (2556). การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณค่าแห่งตน. กรุงเทพฯ: Rayprint.
- สมพร วงศ์ฐริน. (2555). การบริหารงานแนะแนวโดยใช้วงจรเดมมิง (PDCA) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2556). *สถานการณ์
ปัญหาเด็กและเยาวชนไทย*, สืบค้นเมื่อ 15 มี.ค.60,
จาก [https://www.thaiedresearch.org/index.
php?./](https://www.thaiedresearch.org/index.php?./)

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological
testing* (5th ed.). New York: Harper Collins
Publishers. (pp.202-204)

Paisley, P. O.; & Borders, L. D. (1995, November-
December.) School Counseling: An Evolving
Specialty. *Journal of Counseling &
Development*, 74(2), 150-153.